

Posudek oponenta rigorózní práce

NÁZEV: TVORBA A OVĚŘOVÁNÍ KOMPLEXNÍCH UČEBNÍCH ÚLOH Z CHEMIE
AUTOR: Mgr. Lenka Vondrašová
OPONENT DP: RNDr. Marie Vasilešková, CSc.,
Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání, Praha
VEDOUCÍ DP: Prof. RNDr. Hana Čtrnáctová, CSc.,
PRACOVIŠTĚ: UK v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra učitelství a didaktiky chemie, 2009

V souladu s novými principy vzdělávací politiky i s požadavky Evropské unie a návaznosti na probíhající legislativní změny vyplývající ze schválení tzv. školského zákona zavádí Česká republika systém rámcových vzdělávacích programů (RVP). Didaktika předmětu chemie řeší v současné době celou řadu různorodých problémů. Ve vztahu k RVP mohou jako prostředek k dosažení cílů vzdělávání sloužit i učební úlohy, neboť jejich prostřednictvím si může žák spojovat jednotlivé vědomosti, dovednosti a schopnosti tak, aby dokázal osvojované učivo využít v každodenním životě.

Předložená rigorózní práce Mgr. Lenky Vondrašové navazuje na její práci diplomovou a je jednou z prací, které se snaží na předmětu chemie ukázat náročnost tvorby učebních úloh. Autorka se z motivačních důvodů zaměřuje různá chemická témata a vytváří 10 komplexních učebních úloh, které se v souladu s RVP zaměřují na rozvíjení klíčových kompetencí a zároveň obsahují významnou motivační a aplikační složku.

Autorka si dále stanovila za cíl vybrat a upravit pět komplexních úloh na úlohy evaluační, opilotovat je na gymnáziích v Praze a Středních Čechách a na základě výsledků položkové analýzy provést úpravu úloh do jejich optimální podoby vhodné pro využití ve vlastní školní výuce chemie, zejména při upevňování a procvičování učiva.

V úvodní kapitole (2.) teoretické části autorka charakterizuje stručně (15 str.) jak problematiku klíčových kompetencí, tak i komplexní učební úlohy a to jejich funkci, klasifikaci, vlastnosti a statistické vyhodnocování a ověřování.

Ve vlastní praktické části rigorózní práce (kapitola 3.) nás na 52 str. seznamuje s 10 vytvořenými komplexními učebními úlohami. U většiny úloh se vychází z úvodního textu založeného na článcích s chemickou tematikou v populárně-naučných časopisech (21. století, 100+1, Vesmír, a.j.). Pro každou jednotlivou úlohu uvádí znění úlohy, záznamový list a její správné řešení.

Neméně důležitou část rigorózní práce tvoří na 40 str. provedená analýza 5 upravených komplexních úloh. Testování bylo realizováno ve spolupráci s CERMATem na gymnáziích v Praze a ve Středních Čechách na vzorku 134 žáků, maximální možné skóre bylo 71 bodů, průměrná úspěšnost 52,7 %. U každé úlohy autorka uvádí v její položkové analýze její obtížnost (index obtížnosti) a citlivost (diskriminační koeficient) a grafické vyjádření závislosti četnosti volby jednotlivých alternativ (u uzavřených úloh), resp. závislosti četnosti volby na úspěšnosti (u otevřených úloh a úloh s výběrem ano/ne) a didaktické hodnocení v komentáři. Autorka byla osobně zadávání přítomna a se žáky ještě vypracovala krátký dotazník k zaznamenání okamžité reakce žáků na právě řešené úlohy.

Práce je zpracovaná přehledně a bez chyb.

Vysoce oceňuji, že autorka navazuje na svou diplomovou práci a reaguje na připravované změny a nové trendy našeho současného školství. Práce je velmi dobře využitelná i v rámci projektů Dalšího vzdělávání učitelů k novým RVP a proto považují za vhodné, aby v ní autorka nadále pokračovala.

Práce splnila požadavky kladené na rigorózní práci, a proto jí doporučuji k obhajobě.

Dotazy:

- 1) Uveďte konkrétní příklad, jak jste musela původní učební komplexní úlohu změnit, aby mohla plnit evaluační funkci.
- 2) Jaké vidíte další možné využití komplexních úloh v chemii? Mohly by se komplexní úlohy využít i jako úlohy pro přijímací řízení na VŠ?

Práci po úspěšné obhajobě doporučuji jako podklad pro udělení titulu RNDr.

RNDr. Marie Vasilešková, CSc.
předmětový koordinátor chemie a fyziky
Sekce evaluačních nástrojů
Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
110 00 Praha 1, Jeruzalémská 12

Praha 6. 5. 2009